

Extra nazorg voor COPD-patiënten na ziekenhuisopname

Aanleiding

Ongeveer 50% van de COPD-patiënten die zijn opgenomen met een longaanval worden hetzelfde jaar één of meerdere keren opnieuw opgenomen in het ziekenhuis. Uit eerder onderzoek in Zwolle is gebleken dat de ziekenhuiszorg niet goed aansluit op de situatie thuis. Er is een samenwerking ontstaan tussen eerste- en tweedelijns professionals om dit proces te verbeteren.

Patiënten die werden opgenomen met een longaanval ontvingen daarom in de eerste week na ontslag een bezoek aan huis van een eerstelijns longverpleegkundige en indien nodig van een COPD-fysiotherapeut. Het doel is de zelfredzaamheid bij COPD-patiënten te vergroten en daarmee het aantal heropnames te reduceren. De extra nazorg is inmiddels onderdeel van het reguliere zorgpad in Isala Zwolle en Meppel.

De route van de patiënt:

'Patiënt krijgt thuis een longaanval'

'Patiënt wordt opgenomen in het ziekenhuis. Hier wordt hij behandeld en gestabiliseerd. Fysiotherapie start al in het ziekenhuis, zodat de patiënt snel aansterkt en naar huis kan.'

'Patiënt komt weer thuis. Vanuit het ziekenhuis krijgt hij informatie en afspraken op schrift mee, waardoor alle betrokkenen, inclusief de patiënt zelf, meer grip krijgen op de chronische aandoening. Het Longaanval Actieplan (LAAP) speelt hierbij een belangrijke rol. De informatie wordt bewaard in het PID (Patiënt Informatie Dossier) van de patiënt.'

In de eerste week na ontslag uit het ziekenhuis ontvangt de patiënt een bezoek aan huis van een eerstelijns longverpleegkundige. Zo nodig komt er ook een eerstelijns COPD-fysiotherapeut langs. Het LAAP wordt opnieuw met de patiënt doorgenomen, zodat hij weet hoe hij een nieuwe longaanval kan voorkomen. Tijdens het bezoek wordt het ziekte-inzicht vergroot, en wordt geïnventariseerd wat er aan verdere zorg nodig is. Dat kan bijvoorbeeld een bezoek aan/van een ergotherapeut of diëtist zijn. De samenwerking tussen het ziekenhuis en de eerstelijnszorg zorgt voor ontschotting en kennisoverdracht tussen disciplines, en voor continue, op de patiënt afgestemde zorg.

'Het geeft mij een duidelijk beeld wat COPD inhoudt en ook waar ik vooral rekening mee moet houden'

- Patiënt krijgt de juiste zorg dichtbij huis
- Patiënt weet wanneer hij zelf wat kan doen om klachten te verminderen en wanneer hij het ziekenhuis moet bellen
- Patiënt ervaart een betere overgang van het ziekenhuis naar huis

Toevoeging aan de bestaande zorg:

- ✓ De patiënt krijgt informatie mee op schrift in het Patiënt Informatie Dossier (PID).
- ✓ Er is een overdracht van tweedelijns ziekenhuiszorg naar eerstelijns (thuis)zorg.
- ✓ De patiënt ontvangt een thuisbezoek door een eerstelijns longverpleegkundige en indien nodig een COPD-fysiotherapeut in de eerste week na ontslag.
- ✓ Het Longaanval Actie Plan (LAAP) wordt gebruikt om zelfmanagement te bevorderen.
- ✓ Behandelingen zijn beter op elkaar afgestemd en kennis wordt uitgewisseld tussen zorgprofessionals in verschillende disciplines.

Onderzoek naar de werkwijze en pilot in Zwolle

Werkwijze

De pilot is gestart in juli 2017

In de werkgroep zijn wijk- en longverpleegkundigen, verpleegkundig specialisten, longartsen, fysiotherapeuten, de patiëntenorganisatie, huisartsen en praktijkondersteuners vertegenwoordigd. Gezamenlijk zijn doelstellingen geformuleerd en is er een plan van aanpak ontwikkeld.

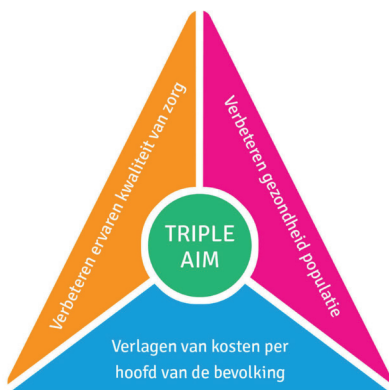
Toevoegingen aan huidige zorg:

- De patiënt krijgt informatie mee op schrift in het Patiënt Informatie Dossier (PID).
- Er is een overdracht van tweedelijns ziekenhuiszorg naar eerstelijns (thuis)zorg.
- De patiënt ontvangt een thuisbezoek door een eerstelijns longverpleegkundige en indien nodig een eerstelijns COPD-fysiotherapeut in de eerste week na ontslag.
- Het Longaanval Actie Plan (LAAP) wordt gebruikt om zelfmanagement te bevorderen.
- Behandelingen zijn beter op elkaar afgestemd en kennis wordt uitgewisseld tussen zorgprofessionals in verschillende disciplines.

Patiënten kregen in totaal gemiddeld 127 minuten 'extra nazorg', verdeeld over 3,4 contactmomenten.

Methode

De resultaten zijn gemonitord en geëvalueerd met behulp van de Triple Aim methode, waarbij werd beoogd de ervaren kwaliteit van zorg en de gezondheid te verbeteren, en de kosten te verlagen (figuur 1). Om de effecten te meten zijn enquêtes afgenomen bij patiënten en bij zorgverleners. Daarnaast zijn contactmomenten met de patiënt in de eerstelijns geregistreerd.

Resultaten

21 patiënten ontvingen extra nazorg

De extra nazorg van de eerstelijns longverpleegkundige besloeg gemiddeld **127 minuten per patiënt**, verdeeld over gemiddeld **3,4 contactmomenten**, waarvan gemiddeld **88 minuten** voor het huisbezoek.

Alle patiënten vonden de extra zorg prettig en nuttig

Waardering voor de nazorg tijdens de pilot gestegen van een **5,8 naar een 7**

Hoe heeft u de extra nazorg ervaren?

“

Het bezoek van de longverpleegkundige is fijn en ik heb veel geleerd.

Ik ben bekend met de fysiotherapeut. Hij bezoekt mij thuis en is gespecialiseerd in COPD. Ik heb veel baat bij zijn behandeling en advies.

”

Wat gaat goed in de zorg voor COPD-patiënten?

“

Continuïteit van zorg, patiënten krijgen nu dezelfde boodschap, zorgverleners hebben een gemeenschappelijk doel.

Opvolging thuis na een opname ziekenhuis, bezoek longverpleegkundige wordt als prettig ervaren.

”

De extra nazorg is inmiddels onderdeel van het reguliere zorgpad in Isala Zwolle en Meppel.

ProScoop

Voor goede zorg en gezondheid dichtbij